

## Ervaringsdeskundig

Op onze laatste redactieraad van 2015 hebben we de heer Hans Meganck welkom geheten. Hans is werkzaam binnen de vakgroep sociaal werk van de Arteveldehogeschool, ervaringsdeskundige en auteur van het boek “Depressief, goede zorg voor kwetsbare mensen”. Hij getuigde over de totstandkoming van zijn boek en zijn ervaringen in de geestelijke gezondheidszorg, waarbij hij kritische reflecteerde over de rol-opvatting en werkinhoud van de (psychiatrische) verpleegkundigen en sprak over het taboe en de schroom van zorgvragers om kritisch te zijn over hun behandeling.

We vinden de aanwezigheid van een ervaringsdeskundige in de redactieraad een ontegensprekelijke meerwaarde. Onze dromen over wat geestelijke gezondheidszorg zou kunnen zijn, worden verrijkt door de beleving van een persoon het met de positieve en negatieve kanten aan den lijve ervaren heeft. De confrontatie van ‘wat zou kunnen’ en zou moeten’ met ‘wat vandaag is’ leert veel over welke aandachtspunten in het beleid aan bod dienen te komen.

Maar niet elke patiënt is ervaringsdeskundig. Volgend citaat vat ervaringsdeskundigheid goed samen: “*We are refusing to remain voiceless and powerless. We are not longer willing to let others speak for us, whether the experts are psychiatrists, lawyers, relatives or politicians. (...) Our expertise comes from out activist lives*” (Chamberlin, 1998, p. 408).

We geven het woord aan Hans. Uit een uittreksel van zijn opiniestuk annex aanbevelingen naar de toekomst (<http://sociaal.net/opinie/meer-budget-hulp-en-begrip-2/>):

*“Ik ben kwetsbaar voor chronische depressie. Ik werd daarvoor behandeld in een psychiatrisch centrum, opgenomen in een PAAZ-afdeling en volgde therapie bij zelfstandige psychologen. Als ervaringsdeskundige ben ik zo vrij om (...) een paar aanbevelingen te formuleren.”*

*“De aandacht voor geestelijk welzijn in Vlaanderen is ontoereikend en verwaarloosbaar. We zijn al snel tevreden met Koningin Mathilde die het startschot geeft van een overigens zinvolle actie als Te Gek!? We zijn ook blij met ludieke evenementen als de Rode Neuzen van Q-Music. Maar verder blijft het stil.”*

*“België staat aan de top in Europa met hoge zelfdodingscijfers. Taboedoorbrekende initiatieven zijn zinvol maar in de dagelijkse praktijk gebeurt er te weinig op vlak van preventie, herstellenden en het meer toegankelijk maken van de geestelijke gezondheidszorg. België staat nog steeds aan de top in Europa van landen met hoge zelfdodingscijfers. België staat aan de top in*

*Europa voor het gebruik van psychofarmaca. Bevoegde ministers De Block en Vandeuren doen hun best, maar veranderingen gaan te traag en niet ver genoeg. Het budget voor geestelijke gezondheidszorg in ons land blijft beschamend laag. Het lijkt alsof de politiek van het thema geestelijke gezondheidszorg liever ver weg blijft.”*

*“Het houdt mij niet tegen om hen toch enkele tips te geven. In de eerste plaats is er nood aan meer en betere preventie. Veel psychische problemen kunnen beperkt of voorkomen worden wanneer er in het onderwijs ruimte komt voor lessen mentale hygiëne en psycho-educatie. De Leuvense professor psychologie Filip Raes (KU Leuven) zegt hetzelfde. In Knack deed hij onlangs het voorstel*

*om de godsdienstles te vervangen door lessen mentale hygiëne. De Gentse professor en psychiater Kurt Audenaert (UGent) stelt dat de kans op een deel onherstelbare hersenschade toeneemt naarmate depressies langer duren en onbehandeld blijven.”*

*“Zijn dit geen argumenten om jongeren aan te leren hoe ze signalen van psychische kwetsbaarheid moeten herkennen? Om hen enkele vaardigheden aan te leren inzake psycho-educatie?”*

Ervaringsdeskundigheid en patiëntenparticipatie: zorgvragers en hulpverleners kunnen hier samen beter van worden.

Eddy Impens, hoofdredacteur